

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 7C/172/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3813223522
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danko Lauková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2015:3813223522.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom JUDr. Dankou Laukovou v právnej veci navrhovateľa Home Credit Slovakia a.s., ul. Teplická č. 7434/147, Piešťany, IČO: 36 234 176, zast. Advokátskou kanceláriou Korytár, s.r.o., ul. Sladovnícka č. 13, Trnava proti odporcovi A. V., nar. XX.X.XXXX, bytom S. nad X. č. XXX/X, zast. E. C. Cifra, advokát, ul. J. F. č. X/A, Z., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu B. na ochranu občana spotrebiteľa P., X. legionárov č. 5, J., A.: 42 176 778, zast. JUDr. Andrej Cifra, advokát, ul. J. Kráľa č. 5/A, Lučenec, o zaplatenie 644,20 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi 23,29 eur, kapitalizovaný úrok z omeškania za obdobie od 13.5.2011 do 20.9.2013 vo výške 5,13 eur, úrok z omeškania 0,025% denne zo sumy 23,29 eur od 21.9.2013 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

V prevyšujúcej časti návrh z a m i e t a .

O trovách konania rozhodne v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku vo veci samej.

odôvodnenie:

Navrhovateľ návrhom zo dňa 5.11.2013, podaným prostredníctvom právneho zástupcu domáhal sa proti odporcovi zaplatenia 644,20 eur s príslušenstvom.

Návrh odôvodnil tým, že dňa 22.12.2008 s odporcom ako dlžníkom uzavrel Úverovú zmluvu č. 3812188372, predmetom ktorej bol jeho záväzok poskytnúť mu úver vo výške 730,27 eur a záväzok odporcu poskytnutý úver splatiť v 36 pravidelných mesačných splátkach po 33,06 eur. Odporca nedodrжал platobnú disciplínu, preto ho dňa 28.4.2011 vyzval k splateniu celého zostatku úveru. Žalovaná suma 644,20 eur pozostáva z: istiny 161,24 eur, z poistenia PPI 7,62 eur, zo zmluvnej pokuty II. 12,40 eur, úroku 50,32 eur, zosplatennej istiny 253,51 eur, pokuty (ušlý úrok) 32,60 eur, sankčného úroku z omeškania 125,75 eur, dopočítaného úroku 0,76 eur.

Dňa 12.12.2013 do konania ako vedľajší účastník na strane odporcu vstúpilo Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Námestie legionárov č. 5, Prešov, IČO: 42 176 778.

Dňa 9.2.2015 navrhovateľ prostredníctvom právneho zástupcu podal námietku proti vstupu vedľajšieho účastníka do konania.

Dňa 20.1.2015 odporca súhlasil so vstupom Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Námestie legionárov č. 5, Prešov, IČO: 42 176 778 do konania, ako vedľajšieho účastníka na jeho strane.

Okresný súd Prievidza uznesením č. k. 7C 172/2014-38 zo dňa 6.3.2015 pripustil vstup Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Námestie legionárov č. 5, Prešov, IČO: 42 176 778 do konania, ako vedľajšieho účastníka na strane odporcu.

V písomnom vyjadrení zo dňa 17.4.2015 odporca prostredníctvom právneho zástupcu uviedol, že na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 22.12.2008 mu navrhovateľ poskytol úver vo výške 730,27 eur, ktorý sa zaviazal splatiť v 36 mesačných splátkach po 33,06 eur. Konečná výška úveru tak predstavovala 1.190,16 eur, avšak navrhovateľ v úverovej zmluve uviedol, že celková čiastka splatná spotrebiteľom je 1.154,75 eur (730,27 eur plus 424,48 eur). V danom prípade došlo k uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá musí mať obligatórne náležitosti podľa § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z. z., platného a účinného v čase uzavretia predmetnej zmluvy. Konkrétne podľa § 4 ods. 2 písm. g/, písm. i/ a písm. j/ zmluva musí obsahovať dátum konečnej splatnosti, výšku, počet a termíny splátok, istiny, úrokov a iných poplatkov, ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V prípade, že takéto náležitosti v zmluve o spotrebiteľskom úvere chýbajú, považuje sa podľa § 4 ods. 3 poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov. V predmetnej zmluve nie je uvedený dátum konečnej splatnosti, ktorý musí byť označený konkrétnym dátumom, t. j. musí byť dátumovo špecifikovaný. Zo zmluvy nie je zrejmé, aká časť sumy mesačnej splátky sa pripisuje na istinu, a aká časť na úroky, resp. poplatky. V zmluve nie je uvedená skutočná RPMN, lebo údaj o nej je nesprávny, v neprospech spotrebiteľa. Navrhovateľ bol povinný uviesť aj celkové náklady spojené s poskytnutým úverom. Ak mu poskytol úverový rámec vo vopred stanovenej výške a to 730,27 eur, bol tiež povinný uviesť aj skutočnú celkovú cenu poskytnutého úveru, ktorú v konečnom dôsledku zaplatí za poskytnutý úverový rámec. Poukázal na to, že spotrebiteľ musí byť pred uzatvorením úverovej zmluvy informovaný o skutočnosti, v akej výške preplatí požadovaný úver, t. j. akú výšku odplaty poskytovateľ požaduje za poskytnutý úver, čo sa však v zmysle uvedených skutočností nestalo. Informácia o výške odplaty, resp. o celkových nákladoch spojených so spotrebiteľským úverom, je pre spotrebiteľa jednou z najdôležitejších informácií, ktorá mu musí byť poskytnutá na to, aby si vedel porovnať výhodnosť, resp. nevýhodnosť ponúkaného úveru (v tomto prípade úverového rámca vo výške 730,27 eur) s inými pokutami, ktoré sú ponúkané inými spoločnosťami na finančnom trhu. RPMN pritom predstavuje percentuálne vyjadrenie celkových nákladov spojených so spotrebiteľským úverom. V zmysle úverových zmluvných podmienok navrhovateľa, konkrétne podľa hlavy 6. § 3 mu mala vzniknúť povinnosť splatiť celý čerpaný úver. V zmysle bodu 34 zmluvy sa za čerpaný úver považuje iba suma 730,27 eur, pričom pri vzniku jeho povinnosti vrátiť úver predčasne má nárok len na zaplatenie čerpanej istiny úveru, ale už nemá v takomto prípade nárok na dojednaný úrok z úveru, ani na prípadnú zmluvnú pokutu, do ktorej bol tento úrok podľa jeho názoru fakticky pretavený. Podľa žalobného návrhu si navrhovateľ nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty uplatňuje na základe hlavy 6, § 6 úverových podmienok. Zaplatenie zmluvnej pokuty je však v zmysle § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka viazané na porušenie konkrétnej zmluvnej povinnosti. Podľa jeho názoru, v danom prípade zmluvná pokuta bola dohodnutá podmienená, čo nie je v súlade s uvedeným ustanovením, lebo vznik povinnosti zaplatiť zmluvnú pokutu bol viazaný na zosplatenie úveru, ktoré však nenastávalo priamo porušením zmluvnej povinnosti, ale až zaslaním výzvy zo strany navrhovateľa, teda na jeho požiadanie. Podľa predloženého splátkového kalendára doposiaľ uhradil navrhovateľovi sumu 706,98 eur. Navrhovateľ má platný právny titul iba na zaplatenie sumy 23,29 eur. Súčasne namietal aj formálnu nedostupnosť zmluvy, spôsobenú drobným len s veľkými ťažkosťami čitateľným písmom, v kombinácii s množstvom neprehľadných povinností ukladaných mu ako úverovému dlžníkovi. Zmluva s uvedenými nedostatkami predstavuje nekalú prax v zmysle Smernice Rady 93/13/EHS a § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a nemôže tak požívať právnu ochranu.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom odporcu, oboznámením sa so splátkovým kalendárom, s Úverovou zmluvou zo dňa 2.1.2009, s Úverovými zmluvnými podmienkami spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., s výzvou k splateniu celého úveru a s výzvou k úhrade zo dňa 28.4.2011, s poštovým hárkom, so špecifikáciou dlžnej sumy.

Z vykonaného dokazovania súd zistil nasledujúci skutkový stav :

Dňa 2.1.2009 medzi účastníkmi konania bola uzavretá Úverová zmluva č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej navrhovateľ poskytol odporcovi úver vo výške 730,27 eur, ktorý sa ako dlžník zaviazal uhradiť v 36 mesačných splátkach s ročnou úrokovou sadzbou 31,40%. V zmluve je uvedená suma celkových nákladov spotrebiteľa 424,48 eur, RPMN 42,80%, priemerná hodnota RPMN 34,92%, lehota splatnosti

36 mesiacov po poskytnutí úveru. Za bodom 44 zmluvy je textová časť: „klient je povinný splácať úver v pravidelných mesačných splátkach, a to počínajúc kalendárnym mesiacom bezprostredne nasledujúcim po dátume poskytnutia úveru. Prvá splátka je splatná práve po mesiaci od dátumu poskytnutia úveru. Ak nasledujúci kalendárny mesiac po poskytnutí úveru neobsahuje poradové číslo dňa v mesiaci, v ktorom bol úver poskytnutý, splatnosť týchto splátok bude stanovená na posledný deň v príslušnom kalendárnom mesiaci“.

Z predloženého splátkového kalendára vyplýva, že odporca uhradil celkovo sumu 706,98 eur.

Listom zo dňa 28.4.2011 navrhovateľ vyzval odporcu, aby v lehote 15 dní odo dňa spísania listu splatil celý úver, čerpaný na základe zmluvy s tým, že dlžná čiastka je 552,69 eur. List „Splatenie celého úveru s výzvou k úhrade“ bol podaný na pošte za účelom doručenia odporcovi dňa 3.5.2011.

V písomnom podaní zo dňa 20.5.2015 navrhovateľ prostredníctvom právneho zástupcu uviedol, že odporca sa dostal do omeškania so splácaním dohodnutých splátok poskytnutého úveru. Poukázal na § 3 hlavy 6 s názvom Ukončenie úverovej zmluvy o poskytnutí úveru Úverových podmienok, podľa ktorého klient je povinný celý čerpaný úver splatiť na požiadanie spoločnosti v prípade, že a/ sa oneskoril s platením aspoň dvoch splátok alebo sa oneskoril s platením jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace. Istina 161,24 eur predstavuje výšku dlžnej sumy úveru bez úrokov z úveru do času zosplatenia. Zosplatená istina 253,51 eur je zvyšnou časťou poskytnutého úveru. Úrok 50,32 eur je vypočítaný z poskytnutej istiny do času zosplatenia. Pokuta (ušlý úrok) 32,60 eur je vypočítaný zo zosplatennej istiny. Uviedol, že ide o tzv. ušlý úrok, ktorý by mal odporca uhradiť v prípade riadneho platenia úveru a je uplatňovaný v zmysle hlavy Úverových podmienok s názvom Ukončenie úverovej zmluvy o poskytnutí úveru. Dlžné poistné je 7,62 eur. Zmluvnú pokutu II. 12,40 eur si uplatňuje podľa hlavy Úverových podmienok s názvom Záverečné ustanovenia. Sankčný úrok z omeškania (t. j. úrok z omeškania od zosplatenia do dňa podania návrhu je počítaný príslušnou zákonnou sadzbou) si uplatňuje vo výške 125,75 eur plus 0,76 eur ako dopočet k aktuálnemu dňu (ku dňu podania návrhu).

Na určenom termíne pojednávania navrhovateľ prostredníctvom právneho zástupcu uviedol, že dlžná istina 161,24 eur predstavuje výšku dlžnej sumy úveru bez úrokov do času zosplatenia, a to 21. až 27. splátka. Poistné 7,62 eur je dlžná 22. až 27. splátka. Odporca bol v omeškani s úhradou splátok po dobu dlhšiu ako 7 dní a zmluvnú pokutu II. vo výške 12,40 eur si proti nemu uplatňuje podľa hlavy 14, § 13 Úverových podmienok. Suma 50,32 eur je zmluvný úrok (odplata) za 22. až 27. splátku. Zosplatená istina 253,51 eur je z 28. až 36. splátky. Pokiaľ v žalobnom návrhu je uvedené: pokuta (ušlý úrok) 32,60 eur, tak táto suma je uplatňovaná titulom ušlého zmluvného úroku za 28. až 36. splátku. Uvedenú sumu by mu odporca zaplatil v prípade, ak by si riadne plnil svoje povinnosti a nedošlo by predčasne k zosplateniu úveru. V súvislosti s písomným vyjadrením odporcu predloženým prostredníctvom právneho zástupcu uviedol, že zo zákona o spotrebiteľských úveroch, v znení platnom a účinnom ku dňu uzavretia predmetnej zmluvy, ale ani z dôvodovej správy k zákonu nevyplýva, že by konečná splatnosť úveru v zmluve mala byť označená konkrétnym termínom - dátumom. Pokiaľ odporca namieťa, že v predmetnej zmluve chýba údaj o počte, termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, tak k zmluve bol priložený aj splátkový kalendár, pričom jej neoddeliteľnou súčasťou sú Úverové podmienky. V splátkovom kalendári bola splátka rozpočítaná na splátku istiny, úroku a poistného (tri položky). Pokiaľ ide o tvrdenie, že RPMN nie je uvedená ako skutočná, resp. že ide o nesprávny údaj, odporca ho nepreukázal.

Z účastníckej výpovede odporcu vyplýva, že predmetnú úverovú zmluvu si prečítal, námietky nemal. Prehliadol však text vyhotovený drobným písmom. Nevedel sa vyjadriť, či mu bol predložený splátkový kalendár. Úverové podmienky boli tiež vyhotovené drobným písmom, určite si ich neprečítal.

Podľa § 2 písm. a/ zákona č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom ku dňu 2.1.2009 na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

Podľa § 2 písm. b/ citovaného zákona na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 2 písm. c/ bod 5 citovaného zákona celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom sú všetky náklady, vrátane úroku a poplatkov, ktoré sú spojené s poskytnutím spotrebiteľského úveru, s výnimkou poplatkov za poistenie alebo záruky okrem iných poplatkov, ktoré sú určené na zabezpečenie platby veriteľovi v prípade smrti, invalidity, choroby alebo nezamestnanosti spotrebiteľa v sume rovnakej alebo menšej, ako je celková výška spotrebiteľského úveru, úroku a poplatkov, ktoré musia byť určené veriteľom ako podmienka poskytnutia spotrebiteľského úveru.

Podľa § 4 ods. 1 citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 4 ods. 2 citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať náležitosti uvedené pod písm. a/ až s/.

Podľa § 4 ods. 3 citovaného zákona pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe a/ poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo b/ dodaný tovar, alebo poskytnutá služba. Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Hodnotením skutkového stavu veci dospel súd k právnomu záveru, že návrh je podaný dôvodne sčasti.

Dňa 2.1.2009 medzi účastníkmi konania bola uzavretá Úverová zmluva č. 3812188372. Navrhovateľ zmluvu uzatváral v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, čo je zrejmé aj z výpisu z obchodného registra, kde týmto predmetom (okrem iných) je poskytovanie úverov. Z tohto dôvodu sa navrhovateľ považuje za dodávateľa. Z obsahu zmluvy nevyplýva, že by odporca pri jej uzatváraní konal v rámci predmetu obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, a preto sa považuje za spotrebiteľa. Právny vzťah, ktorý vznikol medzi účastníkmi konania z uzavretej zmluvy súd posúdil ako vzťah podľa zák. č. 258/2001 Z. z., keďže predmetom zmluvy bolo dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov vo forme úveru a záväzok odporcu ako spotrebiteľa poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom. Podľa zmluvy navrhovateľ poskytol odporcovi úver vo výške 730,27 eur, ktorý sa ako dlžník zaviazal uhradiť v 36 mesačných splátkach po 33,06 eur, s ročnou úrokovou sadzbou 31,40%. V zmluve je uvedená výška celkových nákladov spotrebiteľa 424,48 eur, RPMN 42,8%, priemerná hodnota RPMN 34,92%, v bode 41. označenom ako termíny splatnosti splátok je odkaz na text, ktorý nasleduje za bodom 44. zmluvy v znení: „klient je povinný splácať úver v pravidelných mesačných splátkach, a to počínajúc kalendárnym mesiacom bezprostredne nasledujúcim po dátume poskytnutia úveru. Prvá splátka je splatná práve po mesiaci od dátumu poskytnutia úveru. Ak nasledujúci kalendárny mesiac po poskytnutí úveru neobsahuje poradové číslo dňa v mesiaci, v ktorom bol úver poskytnutý, splatnosť týchto splátok bude stanovená na posledný deň v príslušnom kalendárnom mesiaci“. Predmetná zmluva je teda zmluvou spotrebiteľskou. Osobitný právny režim spotrebiteľských zmlúv, ktorý modifikuje klasickú zásadu zmluvnej autonómie, pritom vyplýva zo zvýšeného záujmu spoločnosti ochraňovať slabšieho účastníka zmluvného vzťahu (spotrebiteľa), ktorý vstupuje do zmluvných vzťahov s predajcami a poskytovateľmi rôznych plnení a služieb (dodávateľmi). V uvedenom rámci je potom potrebné pri správnej interpretácii a aplikácii ustanovení spotrebiteľských zmlúv, smerujúcich k ochrane spotrebiteľa vychádzať z teórie výhodnosti, ktorá v každom konkrétnom prípade odôvodňuje vždy preferenčné použitie tých zákonných ustanovení, ktoré sú na prospech spotrebiteľa. Súd pritom nepopiera, že úver je absolútnym obchodom, avšak predmetná vec, ako to už bolo uvedené, je o spotrebiteľskej zmluve, ktorá je regulovaná osobitnou právnou úpravou (zák. č. 258/2001 Z. z. a Občianskym zákonníkom). Je tiež v súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa, že v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva, je dôvodné aplikovať právnú úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR číslo 5 MCdo 20/2009). Podľa § 4 ods. 2 písm. j/ zák. č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom ku dňu 2.1.2009 zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Podľa § 2 písm. d/ citovaného zákona ročnou percentuálnou mierou nákladov je sadzba, ktorá sa aplikuje na výpočet podľa prílohy č. 1 z hodnoty celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom a výšky poskytnutého spotrebiteľského úveru. Veriteľ (dodávateľ) je pritom povinný pri uzatváraní úverovej

zmluvy uvádzať skutočnú RPMN. Informácia o celkových nákladoch spojených so spotrebiteľským úverom, z hodnoty ktorých sa tiež vypočíta RPMN, je pre spotrebiteľa jednou z najdôležitejších informácií, ktorá mu musí byť poskytnutá na to, aby si vedel porovnať výhodnosť, resp. nevýhodnosť ponúkaného úveru s inými produktmi, ktoré sú ponúkané aj ďalšími spoločnosťami na finančnom trhu. Ako to už bolo uvedené v odôvodnení rozhodnutia, z titulu predmetnej uzavretej zmluvy navrhovateľ poskytol odporcovi úver vo výške 730,27 eur, ktorý mal splatiť 36 mesačnými splátkami po 33,06 eur, pričom v bode 40. ako celkové náklady spotrebiteľa je uvedená suma 424,48 eur. Sumu 730,27 eur plus 424,48 eur mal teda ako dlžník zaplatiť v 36 splátkach po 33,06 eur. Súčet súm 730,27 eur a 424,48 eur je pritom 1.154,75 eur, a 33,06 eur krát 36 predstavuje 1.190,16 eur. Navrhovateľ tento rozdiel (medzi sumou 1.154,75 eur a sumou 1.190,16 eur) nevysvetlil. Predmetná zmluva bola uzavretá dňa 2.1.2009 (podpisom posledného z účastníkov zmluvy), ku ktorému dátumu zák. č. 258/2001 Z. z. pojem celkové náklady spotrebiteľa vymedzoval v § 2 písm. c/ bod 5. nasledovne: „celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom sú všetky náklady, vrátane úroku a poplatkov, ktoré sú spojené s poskytnutím spotrebiteľského úveru, s výnimkou poplatkov za poistenie alebo záruky okrem iných poplatkov, ktoré sú určené na zabezpečenie platby veriteľovi v prípade smrti, invalidity, choroby alebo nezamestnanosti spotrebiteľa v sume rovnakej alebo menšej, ako je celková výška spotrebiteľského úveru, úroku a poplatkov, ktoré musia byť určené veriteľom ako podmienka poskytnutia spotrebiteľského úveru“. Z citovaného ustanovenia zákona vyplýva, že medzi celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom patria aj poplatky za poistenie (avšak len z titulu platne uzavretej poistnej zmluvy), ak ide o poplatky, ktoré sú určené na zabezpečenie platby veriteľovi v prípade smrti, invalidity alebo nezamestnanosti spotrebiteľa. V bode 49. zmluvy Súbor poistenia B je uvedené: Klient podpisom tejto zmluvy súhlasí s tým, aby bol poistníkom poistený na poistné riziko dočasnej straty schopnosti splácať úver podľa tejto úverovej zmluvy v dôsledku pracovnej neschopnosti, straty pravidelného zdroja príjmu, na poistné riziko neuhradeného zostatku dlhu v prípade plnej invalidity, smrti úrazom. V ďalšej textovej časti zmluvy je uvedené, že v prípade poistenia úverových splátok (kolónka Súbor poistenia A alebo Súbor poistenia B) sa klient zaväzuje platiť spoločnosti úhradu za poistenie vo výške uvedenej v zmluve a súhlasí s tým, že výška úhrady za príslušné poistenie je zahrnutá do splátok úveru a je určená k úhrade poistníka. S poukazom na ustanovenie § 2 písm. c/ bod 5. zák. č. 258/2001 Z. z. poplatok za poistenie mal byť zahrnutý do celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, z ktorých hodnoty a tiež výšky poskytnutého spotrebiteľského úveru sa vypočítava sadzba RPMN. Zo splátkového kalendára, ktorý navrhovateľ predložil vyplýva, že každá splátka pozostáva z istiny, úroku, poplatku za poistenie. Úrok a poplatky za poistenie by potom mali byť celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom a istina je vlastne výška poskytnutého úveru, ktoré časti splátky sú rozložené na obdobie splácania v dĺžke 36 mesiacov, a pri tomto posudzovaní potom súčet súm 730,27 eur (celková výška úveru) a 424,48 eur (celkové náklady spotrebiteľa), t. j. spolu 1.154,75 eur by sa mal rovnať sume 1.190,16 eur (36 krát 33,06 eur), zo zmluvy však vyplýva, že tomu tak nie je. V týchto súvislostiach je spochybnená správnosť údajov o RPMN a o výške celkových nákladov spotrebiteľa (§ 4 ods. 2 písm. j/ zák. č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom ku dňu 2.1.2009). Súčasne však súd považuje za potrebné poukázať i na to, že vo vzťahoch zo spotrebiteľských zmlúv je dodávateľ vo fakticky výhodnejšom postavení aj preto, lebo má odbornú prevahu nad spotrebiteľom, ktorému svoje služby poskytuje. Preto je možné od neho očakávať resp. aj vyžadovať, že sa k spotrebiteľovi bude správať poctivo. Ak takýmto spôsobom nepostupuje, nie je možné mu poskytnúť právnu ochranu. V praxi sa okrem iného zásada poctivosti prejavuje tým, že text spotrebiteľskej zmluvy, zvlášť ak ide o zmluvu formulárovú, má byť pre priemerného spotrebiteľa dostatočne čitateľný, prehľadný a logicky usporiadaný. Napríklad zmluvné dojednanie musí mať dostatočnú veľkosť písma, ktorá nesmie byť výrazne menšia, než okolitý text, prípadne nesmie byť umiestnená v oddieloch, ktoré vzbudzujú dojem, že sú nepodstatného charakteru. Odporca súčasne jedným podpisom na prednej strane zmluvy podpísal aj tú časť zmluvy, ktorá sa týkala iného právneho úkonu (poistnej zmluvy), a ktorého podmienky sú ďalej uvedené i v úverových podmienkach. Text zmluvy o poistení je zakomponovaný v spodnej časti Úverovej zmluvy č. 3812188372, dokonca na dvoch rôznych miestach, a je vyhotovený podstatne menším písmom, ktoré je miniatúrne až nečitateľné. Priemerný spotrebiteľ náležite nevyhodnocuje zmluvné podmienky vyhotovené miniatúrnym písmom a je len veľmi málo pravdepodobné, že by sa od úverovej časti zmluvy prepracoval navyše k vyhodnocovaniu zmluvy o poistení, resp. túto časť môže podceniť ako menej dôležitú. Označenie časti zmluvy (o uzavretí iného právneho úkonu) miniatúrnym písmom oproti ostatnému textu zmluvy, je spôsobilé ovplyvniť správanie spotrebiteľa smerujúce k jeho ekonomickému rozhodnutiu. Takáto prax predstavuje nekalú obchodnú praktiku. Nekalé obchodné praktiky sú zakázané (§ 7 zákona o ochrane spotrebiteľa, Smernica Rady č. 93/13/EHS). Nie je teda až tak dôležité, že sa predsa len tento údaj (vyhotovený miniatúrnym písmom) dá prečítať (s

ťažkosťami), ale dôležité sú obavy z konzekvencií, ktoré pod vplyvom takejto praktiky sprevádzajú myslenie priemerného spotrebiteľa. V uvedených súvislostiach je potom možné usudzovať, že na strane konajúcej osoby - spotrebiteľa (odporcu) bol nedostatok vôle vstúpiť do iného zmluvného vzťahu (zmluvy o poistení) s navrhovateľom, ako bolo primárne vo sfére jeho záujmu. Z účastníckej výpovede odporcu pritom vyplýva, že text vyhotovený drobným písmom prehliadol, teda i tú časť, ktorá sa týka iného zmluvného vzťahu (poistnej zmluvy), čo tiež nasvedčuje tomu, že nemal vôľu vstúpiť i do iného právneho vzťahu. Zmluva o poistení je potom neplatným právnym úkonom na jej základe odporca nebol povinný platiť poistné. Pokiaľ z ustanovenia § 4 ods. 2 písm. i/ cit. zákona vyplýva, že zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a navrhovateľ do sumy 33,06 eur zahrnul i poistné ako poplatok, ktorý však odporca nebol povinný platiť z dôvodov uvedených v predchádzajúcej časti rozsudku, potom zmluva, ak je v nej uvedená splátka 33,06 eur (ktorá zahŕňa aj poistné z titulu inej zmluvy - zmluvy o poistení neplatne dojednanej) neobsahuje náležitosť výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, pretože za splnenie tejto náležitosti nie je možné považovať uvedenie nesprávnej výšky splátok. Faktom je, že ustanovenie § 4 ods. 2 písm. i/ cit. zákona v znení platnom ku dňu 2.1.2009 vo svojom texte nemá slovo „sumu“ (ak by ju malo, tak potom by tomu napovedalo to, že musí byť uvedená presná výška splátok zvlášť u istiny i úrokov i poplatkov (ak boli dojednané)), ale má slovný termín „výšku“, čo nemožno vykladať tak, že by dodávateľ musel samostatne uvádzať výšku, počet a termíny splátok, samostatne úrokov a samostatne poplatkov (ak boli dojednané, (porovnaj rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica č. k. 16Co 315/2012)). Uvedené platí tým skôr, že zákonodarca v iných ustanoveniach zák. č. 258/2001 Z. z. ukladá informovať spotrebiteľa o výške poplatkov a úrokov (v prejednávanej veci zo zmluvy vyplýva výška úroku 31,40%) spojených s poskytnutím spotrebiteľského úveru. V tejto súvislosti však súd opätovne poukazuje na to, že pokiaľ v zmluve je uvedený súčet uvedených položiek ako suma 33,06 eur, tak ide o nesprávny údaj (čo malo v konečnom dôsledku vplyv na výpočet RPMN), keďže zahŕňa i poistné, ktoré je ale poplatkom z neplatne dojednanej zmluvy o poistení (z titulu i nekalej praktiky, nepreukázanej vôle na strane odporcu) a na jej základe odporca ani nebol povinný platiť tento poplatok. Pokiaľ výška splátky nie je uvedená správne, v podstate sa to rovná absencii náležitosti podľa § 4 ods. 2 písm. i/ cit. zákona. Z tohto ustanovenia tiež vyplýva, že zmluva musí obsahovať aj termín splátok. V bode 41. termín splatnosti splátok nie je uvedený, pričom za bodom 44., ako to už bolo uvedené, je textová časť: „klient je povinný splácať úver v pravidelných mesačných splátkach, a to počínajúc kalendárnym mesiacom bezprostredne nasledujúcim po dátume poskytnutia úveru. Prvá splátka je splatná práve po mesiaci od dátumu poskytnutia úveru. Ak nasledujúci kalendárny mesiac po poskytnutí úveru neobsahuje poradové číslo dňa v mesiaci, v ktorom bol úver poskytnutý, splatnosť týchto splátok bude stanovená na posledný deň v príslušnom kalendárnom mesiaci“. Z uvedeného textu vyplýva, že prvá splátka mala byť splatná vo februári 2009 a to v deň, ktorý sa číselne zhoduje s dňom poskytnutia úveru v mesiaci januári 2009 a len v prípade, ak by tento mesiac neobsahoval poradové číslo dňa mesiaca, v ktorom bol poskytnutý, splatnosť splátok by bola v posledný deň mesiaca. Tento text zmluvy je vyhotovený podstatne menším písmom, ako predchádzajúci text a spotrebiteľ (odporca) ho mohol podceňovať. Takáto prax, ako to už bolo uvedené v odôvodnení rozhodnutia, predstavuje nekalú obchodnú praktiku. V účastníckej výpovedi odporcu aj uviedol, že text vyhotovený drobným písmom prehliadol. Navyše pokiaľ v § 4 ods. 2 písm. i/ zák. č. 258/2001 Z. z. je použité slovné spojenie „termín splátok“, tak pod tým treba rozumieť časovú (dátumovú) špecifikáciu. Aj podľa Krátkeho slovníka slovenského jazyka významom slova „termín“ je: stanovený časový okamih, stanovený deň. Táto náležitosť v zmluve chýba. Faktom je, že v splátkovom kalendári ako deň splatnosti splátok je uvedený 25. deň (čo je zrejme deň, keď bol odporcovi úver poskytnutý) príslušného kalendárneho mesiaca. V konaní však navrhovateľ nepreukázal, že splátkový kalendár je neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, a ani že ho odporca skutočne prevzal. Podľa § 4 ods. 2 písm. g/ zák. č. 258/2001 Z. z. zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru. Významom uvedeného ustanovenia (aj podľa dôvodovej správy k zák. č. 568/2007, ktorým bolo toto ustanovenie do zákona o spotrebiteľských úveroch vložené) je, aby spotrebiteľ bol už pri podpise zmluvy informovaný, v akých termínoch, resp. kedy, v akej výške a ako dlho je povinný plniť si svoje povinnosti (splácať istinu, úroky, a iné poplatky) vyplývajúce mu zo zmluvy. Vyžaduje sa teda časová (dátumová) špecifikácia konečnej splatnosti úveru, ktorá je dodávateľom určená na základe vstupných údajov (týmto sú: dátum poskytnutia úveru, splatnosť prvej splátky, frekvencia, výška a počet splátok). Je potom úlohou dodávateľa, aby uvedené vstupné údaje matematicko-logickými operáciami premietol do konkrétneho (jedného) časového údaju, ktorý bude konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru predstavovať. Pokiaľ teda predmetná zmluva údaj o konečnej splatnosti neobsahuje, nemožno mať za to, že tento nedostatok možno nahradiť apelovaním na potencionálnu aktivitu odporcu ako spotrebiteľa, ktorá by viedla k určení

splatnosti spotrebiteľského úveru matematickými operáciami z iných, v zmluve dostupných údajov. Konečná splatnosť úveru musí byť určená konkrétnym časovým okamihom zreteľne tak, aby spotrebiteľ mohol pred vstupom do úverového vzťahu zohľadniť aj dĺžku jeho riadneho trvania, a tým realizovať najvhodnejšiu voľbu medzi viacerými úverovými produktmi, resp. dodávateľmi (porovnaj aj rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica č. 16Co 315/2012). Podľa Krátkeho slovníka slovenského jazyka význam slova „konečná - konečný“ je i: ktorý je na konci, posledný a v súvislosti s § 4 ods. 2 písm. g/ cit. zákona je potom možné vyvodiť, že spotrebiteľ už musí pri uzavretí zmluvy vedieť, kedy (dátum) uplynie čas splácania. Ďalej je potrebné uviesť, že odporca by ani nevedel v čase uzavretia zmluvy matematickými operáciami určiť konečnú splatnosť úveru, lebo mu chýbal iný údaj, ktorý mal byť priamo v zmluve dostupný, a to deň splatnosti jednotlivých splátok. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov, predmetný úver je bezúročný a bez poplatkov. Pokiaľ teda navrhovateľ poskytol odporcovi úver 730,27 eur, z ktorého uhradil 706,98 eur, je povinný zaplatiť mu 23,29 eur.

Navrhovateľ predmetom konania urobil aj nárok o zaplatenie zmluvnej pokuty 32,60 eur. Na určenom termíne pojednávania prostredníctvom právneho zástupcu uviedol, že túto sumu si uplatňuje titulom ušlého úroku za splátku č. 28. až 36., ktorú by mu odporca zaplatil v prípade, ak by si riadne plnil svoje povinnosti a nedošlo by preto k zosplateniu úveru.

Súd poukazuje na rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda č. 5C 10/2014 zo dňa 19.9.2014, ktorým bolo určené, že zmluvná podmienka dojednaná v hlave 7, § 6 (v prejednávanej veci hlava 6, § 6), kde sa zmluvné strany dohodli, že v prípade vzniku akejkoľvek zo skutočností uvedených pod písm. a/, b/ a c/, § 3 tejto hlavy, ak je jej dôsledkom vznik povinnosti klienta uhradiť spoločnosti celý poskytnutý úver, je klient povinný uhradiť spoločnosti súčasne s úverom zmluvnú pokutu vo výške ušlého úroku, čiže čiastku, na ktorú by veriteľovi vznikol nárok, ak by bol úver riadne splácaný v dohodnutých splátkach, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, v dôsledku čoho je neplatná. Preto a tiež z dôvodu, že úver je bezúročný a bez poplatkov navrhovateľ nemá nárok na zaplatenie sumy 32,60 eur. Neopodstatnený je aj nárok o zaplatenie úroku 50,32 eur.

Navrhovateľ predmetom konania urobil aj nárok o zaplatenie zmluvnej pokuty 12,40 eur.

Dojednanie o zmluvnej pokute je obsiahnuté v hlave 14, § 3 Úverových zmluvných podmienok. V zmysle právnej úpravy všetky práva a povinnosti musia byť dohodnuté v zmluve (§ 4 ods. 6 zák. č. 250/2007 Z. z.). Zmluvná pokuta musí byť účastníkmi dohodnutá, teda obsahovo musí tvoriť súčasť zmluvy. Odporca ako spotrebiteľ sa na tvorbe Zmluvných dojednaní nepodieľal, len sa podriadil takejto úprave ako nevyhnutnosti uzavretia samotnej zmluvy. S poukazom na uvedené dospel súd k záveru, že zmluvná pokuta medzi účastníkmi dohodnutá nebola. V spotrebiteľskej zmluve dojednanie zakladajúce právo na zmluvnú pokutu, zásadne nemôže byť súčasťou tzv. všeobecných obchodných podmienok, ale len súčasťou samotnej spotrebiteľskej zmluvy, teda listiny, na ktorej spotrebiteľ pripája svoj podpis (porovnaj aj názor Krajského súdu Trnava vo veci č. 9Co 401/2012, Krajského súdu Žilina č. 6Co 126/2012, nález Ústavného súdu ČR číslo I. ÚS 3512/2011). Pre úplnosť súd udáva, že vzhľadom na nesprávne uvedenú výšku mesačnej splátky v zmluve, bolo by i neurčité dojednanie o zmluvnej pokute 8%. Tiež slovné spojenie bezúročný a bez poplatkov treba vykladať tak, že sa vzťahuje i na také poplatky a iné peňažné plnenia, ktoré sú následkom neplnenia povinností dlžníka v rozsahu presahujúcom zákonom stanovené následky neplnenia peňažného dlhu. I z tohto, ako ďalšieho dôvodu navrhovateľ nemá nárok ani na zmluvnú pokutu.

Z dôvodu neplatne dojednanej poistnej zmluvy, a tiež preto, že predmetný úver je bezúročný a bez poplatkov, navrhovateľ nemá nárok na poistné 7,62 eur.

Navrhovateľ predmetom konania urobil aj nárok o zaplatenie úrokov z omeškania.

V oznámení o zosplatení zo dňa 28.4.2011 navrhovateľ odporcu vyzval na zaplatenie dlžnej sumy do 15 dní od vyhotovenia listu, list za účelom jeho doručenia bol na pošte podaný dňa 3.5.2011. Od dátumu 28.4.2011 15. deň uplynul dňa 13.5.2011 a od nasledujúceho dňa do 20.9.2013 (dátum podania žalobného návrhu) 9,25% úrok z omeškania ročne za 870 dní (232 plus 365 plus 273) zo sumy 23,29 eur predstavuje 5,13 eur (23,29 eur delene 100 krát 9,25% delene 365 dní krát 870 dní). Pokiaľ si z tohto titulu navrhovateľ uplatňoval sumu 125,75 eur, súd v prevyšujúcej časti návrh ako neopodstatnený

zamietol. Ďalej súd priznal navrhovateľovi úrok z omeškania 0,025% denne (9,25% ročne) zo sumy 23,29 eur od 21.9.2013 do zaplatenia, pretože omeškanie ďalej trvá.

O trovách konania s poukazom na ustanovenie § 151 ods. 3 O.s.p. rozhodne v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom Okresného súdu Prievidza na Krajský súd Trenčín, písomne, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.